

नियोग्य (von युञ्ज् mit नि) adj. P. 7, 3, 68, Sch. *was man Jmd auftragen —, zu thun heissen darf*: अनियोग्ये नियुक्तेन राज्ञा R. 2, 66, 7. statt dessen अनियोग्ये R. GORR. 2, 68, 17. Nach VOP. 26, 10 m. *Herr, Gebieter*. — Vgl. नियोज्य.

नियोजन (wie eben) 1) u. a) *das Anbinden* (des Thieres an den Jüpa u. s. w.) ÇAT. BR. 3, 7, 3, 13. KĀTJ. ÇR. 21, 1, 8. 22, 7, 5. शाखा^o 6, 10, 33. — b) *das womit angebunden wird*, Haft AV. 7, 78, 1. — c) *Anweisung, Auftrag*: स्मरणीयो ऽस्मि भवता संप्रेषणानियोजनैः MBH. 12, 13926. क्रियासु *das Anstellen —, Antreiben an ein Geschäft* DURGĀD. im ÇKDR. — 2) f. ई *Halfter* KĀTJ. ÇR. 6, 5, 26.

नियोजनीय (wie eben) adj. = **नियोज्य** KULL. zu M. 9, 64.

नियोजयितव्य (vom caus. von युञ्ज् mit नि) adj. *der zu Etwas anzuhalten ist*: देशत्यागेन नियोजयितव्यः (so ist zu lesen; vgl. BENF. PANĀT. 261, 6).

नियोज्य (von युञ्ज् mit नि) = **नियोज्य** शक्यः P. 7, 3, 68. VOP. 26, 10. 1) adj. a) *zu befestigen*: स्थानेष्वेव नियोज्यानि (zugleich in Bed. b) भृत्याश्चामर्यानि च PANĀT. I, 82. — b) *anzustellen, mit einem Amte zu betrauen, mit einem Auftrage zu versehen, anzuweisen* PANĀT. I, 82 (s. u. a). n. नियोज्याश्च वः शिष्या अनियोग्ये मन्त्राय MBH. 12, 12358. अनुशास्यस्त्वया ब्रह्मनियोज्यश्च सुतो यथा 12929. भवता तु नियोज्यो ऽस्मि 13, 4065. 1, 7139 (wo नियोज्याः zu lesen ist). केचिच्छात्त्वपतिं गत्वा नियोजयामि मेनिरे wohl so v. a. *dass man ihm die Sache anheimzustellen habe* 5, 6024. नान्यो नियोज्यो युष्माभिः स नो राज्ञा भविष्यति *an die Spitze der Regierung zu stellen* R. GORR. 2, 86, 12. — c) *was man Jmd auftragen —, zu thun heissen darf*: अनियोज्ये नियोग्ये मां नियुनक्ति MBH. 1, 3267. — 2) m. *Diener* AK. 2, 10, 17. H. 359. ÇĀK. 163. ÇĀK. CH. 161, 13. 14. BHĀG. P. 4, 12, 28.

नियोद्ध (von युद्ध् mit नि) m. 1) *Faustkämpfer* ÇKDR. WILS. — 2) *Hahn* RĀGĀN. im ÇKDR.

नियोधक (wie eben) m. *Faustkämpfer* MBH. 1, 6940. 4, 34, 36.

निरंश (निस् + शंश) adj. *keinen Rest habend*; davon nom. abstr. ^oत्व n. SŪRJAS. 1, 58.

निरंशु (निस् + शंशु) adj. *strahlenlos*: निरंशुरिव धर्माप्रवृत्तार्थानमितो ब्रजेत् MBH. 1, 1780.

निरत्न (निस् + रत्न) adj. *keine Breite habend*; subst. *Aequator* SŪRJAS. 12, 72. देश *Aequatorial-Gegend* 43.

निरत्तिन् nom. ag. von रत्न् mit नि gaṇa *ग्रहादि* zu P. 3, 1, 134.

निरग्नि (निस् + अग्नि) adj. *kein eigenes Feuer habend* MBH. 7, 8284. KULL. zu M. 3, 282. ^oक dass. MADHJAM. 62.

निरघ (निस् + अघ) adj. f. *आ tadello*: श्रीराम्यशाला RĀGĀ-TAR. 3, 461. मठ 8, 2435.

निरङ्कुश (निस् + अङ्कुश) adj. *für den kein Leithaken besteht, der keine Fesseln kennt, vollkommen frei* H. 1467. निरङ्कुश इव द्विपः BHĀG. P. 4, 14, 5. विक्रयार्थं हि वो हिंस्याद्भक्तयेदा निरङ्कुशः MBH. 13, 3608. 14, 2837. R. 3, 37, 2. 5, 89, 33. BHART. 3, 34. GĪT. 7, 40. BHĀG. P. 1, 17, 15. 3, 18, 24. मनस् 5, 11, 4. कवयः SIDDH. K. zu P. 3, 2, 138. स्वातह्येषा निरङ्कुशं विक्रयाम् BHART. 3, 92. निरङ्कुशं (adv.) चेष्टमानाः RĀGĀ-TAR. 4, 684.

निरङ्ग (निस् + अङ्ग) adj. *keine Hilfsmittel habend, ganz allein auf*

sich beschränkt HIT. 72, 9.

निरङ्गुल (निस् + अङ्गुलि) adj. P. 5, 4, 86. = **निर्गतमङ्गुलिभ्यः** SIDDH. K. निरङ्ग s. सु^o.

निरङ्गिन (निस् + अङ्गिन) adj. *mit keinem Fell bekleidet* gaṇa *निरङ्ग* कादि zu P. 6, 2, 184.

निरङ्कन (von रङ्क् = लङ्क् mit नि) n. *Marke in der Messschnur* Schol. zu KĀTJ. ÇR. 7, 1, 24. 8, 3, 11.

निरञ्जन (निस् + अञ्जन) 1) adj. f. *आ ohne Schminke, ohne Falsch, lauter* MUṆḌ. UP. 3, 1, 3. ÇVETĀÇV. UP. 6, 19. MBH. 13, 1101. BHĀG. P. 1, 5, 12. 6, 17, 22. ADHJĀTMA. in Verz. d. Oxf. H. 29, a, 39. VĪJU-P. ebend. 49, b, 20. BĀLAB. 22. AÇOKĀVAD. 3. Unter den Beinamen von Çiva Çiv. f. *आ* unter den Beinamen der Durgā H. ç. 57. — 2) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge des Çiva HARIV. 14850. Viell. N. pr. eines Mannes in Verz. d. B. H. 196, 9. — 3) f. *आ Vollmondstag* ÇĀDDAM. im ÇKDR.

निरति (von रम् mit नि) f. *Wohlgefallen an, das Hängen an*: अद्यर्च^o VARĀH. BRH. 8, 14.

निरतिशय (निस् + अति^o) adj. *worüber nichts mehr geht, was das höchste Maass erreicht hat*: निरतिशयार्कगुणा HARIV. 8198. गरिमन् PANĀT. I, 36. सुख BHĀG. P. 5, 16, 26. JOGAS. 1, 25. ÇĀMĀ. zu BRH. ĀR. UP. S. 192. 196. 314. bei WIND. SANCARA 112. DAÇAK. in BENF. CHR. 182, 21. KULL. zu M. 1, 5. Davon nom. abstr. ^oत्व n. ÇĀMĀ. zu KĀTHOP. 3, 15.

निरत्यय (निस् + अत्यय) adj. f. *आ gefahrlos, sicher, wo Alles gut von Statten geht; dem Misslingen nicht unterworfen, vollkommen gelingend, unfehlbar*: स्थानाध्यासन Schol. zu KAP. 1, 2. Schol. in WILSON'S SĀMĀHJAK. S. 11. ब्रह्मपुरी PRAB. 25, 11. स्थितः पथि निरत्यये R. 4, 28, 13. कुरु कार्यं निरत्ययम् R. SCHL. 2, 22, 4. समारम्भ RAGH. 17, 53. SUÇR. 1, 233, 20. 241, 17. 353, 14. RĀGĀ-TAR. 5, 111.

निरधिष्ठान (निस् + अधि^o) adj. *keinen festen Standort habend* MBH. 14, 482. R. 5, 82, 12.

निरध्व (निस् + अध्वन्) adj. viell. *vom Wege abgekommen* P. 5, 4, 85, Sch.

1. **निरनुक्रोश** (निस् + अनुक्रोश) m. *Unbarmherzigkeit*: युक्ता R. 4, 19, 21.

2. **निरनुक्रोश** (wie eben) adj. f. *आ kein Mitgefühl habend, unbarmherzig* MBH. 1, 3061. fg. 3, 2735. R. GORR. 2, 34, 11. 3, 36, 23. BHĀG. P. 4, 13, 41. 6, 3, 38. भूतेषु ऽः 4, 17, 26. कारिन् unbarmherzig zu Werke gehend MBH. 12, 4826. Davon nom. abstr. ^oशता f. *Unbarmherzigkeit* R. 1, 59, 21 (61, 22 GORR.).

निरनुग (निस् + अनुग) adj. *kein Gefolge habend* RĀGĀ-TAR. 5, 480.

निरनुग्रह (निस् + अनु^o) adj. *kein Wohlwollen zeigend, kein Mitleid habend* BHĀG. P. 4, 26, 5. 5, 12, 7.

निरनुनासिक (निस् + अनु^o) adj. *mit keinem Nasalzeichen (ः) versehen* VOP. 2, 28.

निरनुमान (निस् + अनु^o) adj. *nicht an Folgerungen sich bindend* TATTVAS. 10, 33.

निरनुरोध (निस् + अनु^o) adj. f. *आ ungefällig, unfreundlich, nicht liebenswürdig* AMAR. 87.

निरन्तर (निस् + अन्तर) adj. f. *आ* 1) *durch keinen Zwischenraum getrennt, dicht anstossend, dicht* (AK. 3, 2, 15. 3, 4, 18, 113. H. 1446. HALĀJ. 4, 32), *nirgends unterbrochen, keinen freien Platz darbietend; ununter-*